

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. IV. Corollaria præcedentis doctrinæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77355)

neque ipsa virtus. Major patet: virtus enim per se infusa, est quoad substantiam supernaturalis; virtus autem supernaturalis quoad substantiam, debet habere obiectum & motivum intrinsecum supernaturale. Minor etiam manifesta videtur: Nam motivum intrinsecum temperantiae est mediocritas in cibo & potu: Sed hæc non excedit ordinem naturæ, sicut nec materia in qua reperitur: Ergo &c.

19. Respondeo concessâ Majori, negando Minorem. Ad cujus probationem distinguo Minorem: Mediocritas ut constituta per prudentiam naturalem, & in ordine ad finem naturalem, non excedit ordinem naturæ, concedo Minorem: ut constituta per prudentiam infusam, & in ordine ad finem supernaturalem, nego Minorem, & Consequentiam.

20. Objicies tertio: Si virtutes cum gratia infunderentur, expellerent à justificato vitia præexistentia; contraria enim non possunt esse simul, sed mutuo se expellunt: At hoc est contra manifestam experientiam; videmus enim recenter justificatos manere per aliquod tempus ita vitiis affectos, proclivesque ad peccandum, sicut antea: Ergo &c.

21. Respondeo negando sequelam Majoris. Ad cujus probationem dicendum cum S. Thoma in 4. dist. 14. qu. 2. ar. 2. ad 4. vitia non habere formalem oppositionem cum virtutibus infusis: Tum quia opponuntur formaliter virtutibus acquisitis; uni verò unum tantum est contrarium, ut ait Aristoteles 1. de cælo cap. 2. Tum etiam quia oppositio formalis non reperitur nisi inter ea quæ sunt ejusdem generis: vitia autem non sunt ejusdem generis cum virtutibus infusis, cum vitia sint ordinis naturalis, virtutes verò infusæ supernaturales; & naturalia ac supernaturalia non solum differant genere proximo, sed etiam remoto, ut plures gravissimi Theologi docent. Unde nihil mirum si vitia adhuc remaneant, introductis virtutibus infusis.

22. Addit idem S. Doctor quæst. 1. de virtutibus art. 10. ad 16. *In eo qui habet habitum intemperantiae, cum contritur, non remanet cum virtute temperantiae infusa habitus intemperantiae, in ratione habitus, sed in via corruptionis, quasi dispositio quedam: dispositio autem non contrariatur habitui perfecto. De quo fufius in tractatu de vitiis & peccatis.*

9. III. Corollaria precedentis doctrina.

22. **E**X dictis inferes primò, virtutes morales per se infusas distingui specie ab acquisitis: respiciunt enim obiecta formaliter diversa, ut in secunda ratione ostendimus, & declarat D. Thomas qu. 1. de virtut. art. 10. ad 8. his verbis: *Temperantia infusa & acquisita conveniunt in materia, utraque enim est circa delectabilia tactus, sed non conveniunt in forma effectus, vel actus: licet enim utraque quaerat medium, tamen aliâ ratione quaerit medium temperantia infusa, quam temperantia acquisita: nam temperantia infusa exquirat medium, secundum ratione legis divinae, quæ accipiuntur ex ordine ad ultimum finem: temperantia autem acquisita accipit medium secundum inferiores rationes in ordine ad bonum presentis vite.*

23. Inferes secundò, virtutes morales infusas infundi simul cum gratia sanctificante in instanti justificationis: tum quia suat proprietates gra-

tiz: tum etiam quia cum homo in eo instanti constituatur in esse & vita supernaturali, debent ei ex tunc conferri principia ad omnes operationes hujus ordinis, subindeque non solum virtutes Theologicæ, sed etiam morales infusæ. Adde quod in instanti justificationis totus homo interiùs sanctificari & renovari debet, tam secundum animam, quam secundum potentias; omnique gratiæ suppellectili exornari: sicut autem anima ornatur per gratiam sanctificantem, sic potentia per omnes virtutes, atque adeò debent hæc simul cum illa infundi. Unde D. Thomas infra quæstione 65. articulo 3. in corp. *Oportet quod cum charitate simul infundantur omnes virtutes morales, quibus homo perficit singula genera bonorum operum.*

24. Inferes tertio, in quolibet justo tot ad minus dari virtutes morales infusas, quot acquisitas: eadem enim materiæ, quæ ut regulatæ per rationem, & prudentiam naturalem, sunt obiecta virtutum moralium acquisitarum, ut regulatæ per rationem supernaturalem, & prudentiam infusam, sunt obiecta formalia virtutum moralium infusarum.

25. Quæres, utrum per actus virtutum infusarum frequentatos generetur aliquis habitus? Respondeo negativè. Etenim vel talis habitus esset ejusdem speciei cum infuso? & hoc non, quia duo accidentia solo numero distincta nequeunt esse in eodem subjecto, saltem naturaliter: vel esset diversæ speciei? & hoc etiam dici non potest, quia actus generant habitus sibi similes; adeòque cum actus virtutum infusarum sint intrinsecè & essentialiter supernaturales, non poterunt generare habitum naturalem, & diversæ speciei. Fateor tamen, hoc ipso quod aliquis frequentat actus virtutum infusarum, ipsum disponi & facilitari, ut circa eandem materiam possit ex motivo naturali operari per virtutem acquisitam; ideòque ex uno motivo facile transire ad aliud, & virtutem acquisitam circa eandem materiam generare. Ex quo facile intelliges id quod habet S. Thom. qu. 17. de verit. art. 1. ad 4. secundo locò positum, nimirum per actus charitatis, & aliarum virtutum infusarum, gigni habitum: tum enim vult quòd formaliter per illos actus generetur, sed dispositivè solum, quatenus per frequentationem actuum ex motivo supernaturali, facilitari quis potest circa talem materiam, ut sub motivo naturali in illam feratur: sic enim credens per fidem infusam, & ex motivo supernaturali, res ab Ecclesia propositas, facilitatur ad eas credendas ex motivo fidei humanæ, puta quia sic à parentibus accipit.

ARTICVLVS II.

An virtutes morales infuse, quæ sunt circa passiones, in appetitu sensitivo subjectentur?

26. **C**ERTVM est virtutes morales infusas, quæ versantur circa actiones quæ sunt ad alterum, ut justitiam, & partes ejus, in sola voluntate recipi; appetitus enim sensitivus, ob suam materialitatem, potest tantum attingere bonum proprium, non autem bonum alienum, maxime si sit supernaturale. Unde præfens disti-

